Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

KOKOTT

ippre?entati fit-30 ta’ Novembru 2017 (1)

Kaw?a C?8/17

Biosafe - Indústria de Reciclagens SA

vs

Flexipiso - Pavimentos SA

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mis-Supremo Tribunal de Justiça [qorti suprema, il-Portugall])

“Talba g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud – Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa – Restrizzjoni tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa – Tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa”

I. **Introduzzjoni**

1. F’dan il-ka?, il-Qorti tal-?ustizzja hija adita bi kwistjoni relatata mal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT fil-kuntest ta’ tilwima li taqa’ ta?t id-dritt ?ivili, dwar l-ammont tal-prezz tax-xiri li g?andu jit?allas.

2. Meta ?ie konklu? il-kuntratt, i?-?ew? partijiet kontraenti assumew li kienet tapplika rata tal-VAT imnaqqsa. Wara l-iffissar sussegwenti tar-rata tat-taxxa statutorja korretta mill-awtorità tat-taxxa, il-kwistjoni hija jekk il-fornitur g?adux jista’ jitlob dan l-ammont *a posteriori* ming?and il-benefi?jarja tal-provvista u konvenuta. Il-konvenuta qieg?da tirrifjuta li tag?mel dan g?aliex ma g?adhiex tista’ tinvoka d-dritt tag?ha g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, peress li t-terminu g?all-invokazzjoni ta’ din id-dritt skada.

3. F’din il-pro?edura u fil-kaw?a Volkswagen AG (2) li hija pendenti quddiemha u li g?andha tema simili, il-Qorti tal-?ustizzja issa trid tispjega f’liema mument id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jitnissel fit-totalità tieg?u (ji?ifieri f’ammont o??ettivament korrett). Wa?da mill-possibbiltajiet hija li huwa jitnissel sa mill-mument tal-provvista tas-servizz u tal-pussess ta’ fattura, anki jekk din tindika ammont tat-taxxa baxx wisq (f’dan il-ka?, fl-2008). L-alternattiva hija li d-dritt g?al tnaqqis iqum fit-totalità tieg?u biss meta tin?are? il-fattura li tindika wkoll l-ammont tat-taxxa korrett (iktar g?oli) (f’dan il-ka?, fl-2012).

4. Din il-pro?edura g?andha titqies fil-kuntest tal-kaw?i Barlis 06 (3) u Senatex (4). F’dawn il-

pro?eduri, il-Qorti tal-?ustizzja kienet idde?idiet li fattura ?baljata ma g?andha l-ebda effett fuq it-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. G?alhekk, il-Qorti tal-?ustizzja issa g?andha l-opportunità li tkompli ti?viluppa din il-?urisprudenza.

II. **Il-kuntest ?uridiku**

A. **Id-dritt tal-Unjoni**

5. L-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (5) jipprovdi:

"Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mll-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

a) il-VAT dovuta jew im?allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

[…]"

6. Skont l-Artikolu 178 ta' din id-direttiva:

"Biex te?er?ita d-dritt ta' tnaqqis, persuna taxxabbli g?andha tissodisfa l-kondizzjonijiet li ?ejjin:

a) g?all-finijiet ta' tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, dan irid ikollu fattura mag?mula skont it-Taqsimiet 3 sa 6 tal-Kapitolu 3 tat-Titolu XI;

[…]"

7. L-Artikolu 226 tad-Direttiva jiddisponi li:

"Ming?ajr pre?udizzju g?ad-disposizzjonijiet partikolari stabbiliti f'din id-Direttiva, dawn id-dettalji li ?ejjin biss huma me?tie?a g?all-finijiet ta' VAT fuq fatturi ma?ru?a skond l-Artikoli 220 u 221

[…]

10. l-ammont ta' VAT li g?andu jit?allas, g?ajr fejn ikun applikat arran?ament spe?jali li ta?tu, b'konformità ma' din id-Direttiva, tali dettall hu esklu?;

[…]"

B. **Id-dritt Portugi?**

8. Fid-dritt Portugi?, l-Artikolu 7 tal-Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (kodi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, iktar 'il quddiem i?-"CIVA") jistabbilixxi:

"1. Ming?ajr pre?udizzju g?all-paragrafi segwenti, jitnisslu t-taxxa u l-impo?izzjoni tag?ha:

a) fil-ka? ta' kunsinni ta' o??etti, f'dak il-mument li fih l-o??etti jitqieg?du g?ad-dispo?izzjoni tal-akkwirent".

L-Artikolu 8 ta?-CIVA jipprevedi:

"1. Ming?ajr pre?udizzju g?all-artikolu pre?edenti, it-taxxa g?andha ti?i imposta jekk fil-ka? tal-kunsinna ta' o??etti jew tal-provvista ta' servizzi skont l-Artikolu 29 ikun preskritt il-?ru? ta' fattura

jew ta’ dokumenti ekwivalenti:

a) jekk ikun ?ie osservat it-terminu previst g?all-?ru? tal-fattura jew tad-dokument ekwivalenti, fil-mument tal-?ru? tag?ha jew tieg?u”.

9. L-Artikolu 36 ta?-CIVA, barra minn hekk, jipprevedi:

“[…]

5. Il-fatturi jew id-dokumenti ekwivalenti g?andu ikollhom data, g?andhom ikunu nnumerati f’sekwenza u g?andu jkun fihom dan li ?ej:

[…]

d) ir-rati tat-taxxa applikabbli u l-ammont tat-taxxa li g?andu jit?allas”.

10. L-Artikolu 98 ta?-CIVA jiddefinixxi l-perijodu tat-terminu g?all-e?er?izzju tad-dritt ta’ tnaqqis: “[…]

2. Ming?ajr pre?udizzju g?al dispo?izzjonijiet spe?jali, id-dritt g?al tnaqqis jew g?al rimbors tal-?las ?ejjed ta’ taxxa jista’ ji?i e?er?itat biss matul l-erba’ snin minn meta jitnissel id-dritt g?al tnaqqis jew mill-?las tat-taxxa ?ejda.”

III. **Il-kaw?a prin?ipali**

11. Bejn Frar tal-2008 u Mejju tal-2010, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali quddiem il-qorti nazzjonali, Biosafe – Indústria de Reciclagens, SA (iktar ’il quddiem “Biosafe”), bieg?et granulat tal-gomma b’valur totali ta’ EUR 664 538.77 lill-konvenuta Flexipiso – Pavimentos SA, u ffatturat VAT b’rata mnaqqsa ta’ 5 %.

12. Minn spezzjoni tat-taxxa fl-2011 g?as-snin ta’ taxxa 2008 sa 2010 ?are? li r-rikorrenti kellha fil-fatt tapplika rata tal-VAT ta’ 21 %. Konsegwentement, l-awtorità tat-taxxa ordnat irkupru *a posteriori* li jikkorrispondi g?ad-differenza li tammonta g?al EUR 100 906.50, li r-rikorrenti ?allset lill-Istat.

13. Fl-24 ta’ Ottubru 2012, ir-rikorrenti indirizzat nota ta’ debitu lill-konvenuta li tikkorrispondi g?ad-differenza bejn l-ammonti; madankollu l-konvenuta rrifjutat li t?allas.

14. Permezz tal-pro?edura ta’ dritt ?ivili, ir-rikorrenti tixtieq tir?ievi dan il-?las ming?and il-konvenuta. Il-konvenuta iktar tard tkun tista’ titlob ir-rimbors tal-ammont dovut ming?and l-awtorità tat-taxxa peress li, wara l-?las lir-rikorrenti, hija tkun intitolata g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa.

15. Il-konvenuta tirrispondi li l-punt 2 tal-Artikolu 98 ta?-CIVA jipprovdi terminu ta’ erba’ snin g?all-e?er?izzju tad-dritt tal-akkwirent g?at-tnaqqis tal-VAT li ?iet mg?oddija. Hija ssostni li dan it-terminu kien di?à skada fil-mument tar-ri?eviment tan-nota ta’ debitu – li skont il-qorti tar-rinviju tissodisfa r-rekwi?iti kollha biex titqies b?ala fattura fis-sens tal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT.

16. Il-qorti tal-prim'istanza, kif ukoll it-Tribunal da Relação de Lisboa (qorti tal-appell ta' Lisbona, il-Portugall) kienu tal-fehma li l-mument li fih beda jiddekorri t-terminu, u g?alhekk il-mument li fih tnissel id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, kien dak tal-?ru? tal-fatturi inizjali fl-2008 u mhux dak tal-?ru? tad-dokumenti ta' rettifika f'Ottubru tal-2012. G?al din ir-ra?uni, il-qrati ta' grad inferjuri ?a?du r-rikors, u konsegwentement ir-rikorrenti ppre?entat appell quddiem is-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema, il-Portugall).

IV. **Il-pro?edura quddiem il-Qorti tal-?ustizzja**

17. Is-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema, il-Portugall), adita bit-tilwima, g?amlet id-domandi li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

1. Id-Direttiva 2006/112/KE, u b'mod partikolari l-Artikoli 63, 167, 168, 178, 179, 180, 182 u 219 tag?ha, kif ukoll il-prin?ipju ta' newtralità, jipprekludu le?i?lazzjoni li minnha jirri?ulta li, f'sitwazzjoni li fiha l-bejjieg?, li huwa su??ett g?all-VAT, kien su??ett g?al spezzjoni tat-taxxa li minnha rri?ulta li r-rata tal-VAT li effettivament kienet tapplika kienet inqas minn dik li kellha ti?i applikata f'dak il-waqt, fejn din il-persuna ?allset lill-Istat it-taxxa supplimentari u tixtieq tikseb il-?las rispettiv mix-xerrej, ukoll su??ett g?all-VAT, it-terminu sabiex dan tal-a??ar ikun jista' jippro?edi g?at-tnaqqis ta' din it-taxxa supplimentari jibda jiddekorri minn meta jin?ar?u l-fatturi inizjali u mhux mill-?ru? jew mir-ri?eviment tad-dokumenti ta' rettifika?

2. Fil-ka? ta' risposta fin-negattiv g?all-ewwel domanda preliminari, l-istess direttiva u, b'mod partikolari, l-istess artikoli u l-prin?ipju ta' newtralità jipprekludu le?i?lazzjoni li minnha jirri?ulta li, ladarba ji?u r?evuti dokumenti ta' rettifika tal-fatturi inizjali, ma?ru?a rispettivament g?all-ispezzjoni tat-taxxa u tal-?las lill-Istat tat-taxxa supplimentari, u inti?i sabiex jinkiseb il-?las ta' din it-taxxa supplimentari, fil-ka? fejn l-imsemmi terminu g?all-e?er?izzju tad-dritt ta' tnaqqis di?à jkun iddekorra, ix-xerrej jista' le?ittimament jirrifjuta l-?las, billi jsostni li l-impossibbiltà li jsir it-tnaqqis tat-taxxa supplimentari ji??ustifika r-rifjut tal-?las tag?ha?

18. Ir-Repubblika tal-Portugall, Biosafe kif ukoll il-Kummissjoni Ewropea ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub rigward dawn id-domandi fil-kuntest tal-pro?edura quddiem il-Qorti tal-?ustizzja .

V. **Anali?i legali**

A. **Fuq l-ammissibbiltà tad-domandi preliminari**

19. Ir-Repubblika tal-Portugall tqis li t-tieni domanda preliminari hija inammissibbli. I?-?ew? domandi preliminari g?andhom il-partikolarità li saru mill-qorti tar-rinviju fil-kuntest ta' pro?edura ?ivili, li fiha l-partijiet ba?ikament qeg?din jikkontestaw l-ammont tal-korrispettiv. L-ammont tal-korrispettiv huwa primarjament kwistjoni tal-interpretazzjoni (ta?t id-dritt ?ivili) tal-kuntratt bejn il-partijiet u ma jaqax ta?t il-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja. Anki l-kwistjoni dwar jekk ?ieda retroattiva tal-korrispettiv miftiehem tistax qabelxejn tittie?ed inkunsiderazzjoni jekk i?-?ew? partijiet kontraenti jkunu ?adu ?ball, unilateralment jew it-tnejn li huma, dwar l-evalwazzjoni korretta ta' tran?azzjoni fir-rigward tal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT, taqa', fil-prin?ipju, ta?t id-dritt nazzjonali.

20. Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, id-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali ddefinit minnha u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, kuntest li ma huwiex il-kompitu tal-Qorti tal-?ustizzja li tevalwa l-e?attezza tieg?u, jibbenefikaw minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut li tidde?iedi fuq domanda preliminari mag?mula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jidher b'mod manifest li l-

interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba ma g?andha l-ebda konnessjoni mar-realtà jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew ukoll meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex l-elementi ta' fatt jew ta' li?i me?tie?a sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi mag?mula lilha (6).

21. G?a?-?ew? domandi preliminari dan ma jistax ji?i pre?unt. Fid-dritt Portugi? jidher li ting?ata l-possibbiltà li l-korrispettiv ji?i mi?jud *aposteriori* fil-konfront tal-benefi?jarju tal-provvista jekk l-awtorità tat-taxxa tkun imponiet fuq il-fornitur VAT og?la. F'ka? b?al dan, jista' jkun pjuttost importanti (ta?t id-dritt ?ivili) jekk il-benefi?jarju tal-provvista jistax jinnewtralizza din il-VAT supplimentari permezz tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Fil-fatt, jekk il-benefi?jarju tal-provvista ma jkunx intitolat g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, ikun dan wa?du li j?orr ir-riskju ta' eventwali ?ball skont il-le?i?lazzjoni dwar il-VAT jekk il-korrispettiv ikun jista' ji?died retroattivament. Min-na?a l-o?ra, jekk ikun je?isti d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, ir-riskju jkun biss tal-fornitur jekk il-korrispettiv ma jkunx jista' ji?died retroattivament. G?aldaqstant, l-osservazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-e?istenza ta' dritt g?all-benefi?jarju tal-provvista li jnaqqas it-taxxa tal-input im?allsa mill-benefi?jarju tal-provvista jistg?u g?all-inqas ikunu utli g?all-qorti tar-rinviju fil-kuntest tal-kaw?a ?ivili. Prin?ipji simili japplikaw g?at-tieni domanda preliminari. Konsegwentement, i?-?ew? domandi preliminari jistg?u jitqiesu li g?adhom ammissibbli.

B. **Fuq l-ewwel domanda**

1. **Fuq il-mertu tad-domanda preliminari**

22. Bl-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi b'mod espli?itu jekk "it-terminu sabiex [l-akkwirent] ikun jista' jippro?edi g?at-tnaqqis ta' din it-taxxa supplimentari [jibdiex] jiddekorri minn meta jin?ar?u l-fatturi inizjali u mhux mill-?ru? jew mir-ri?eviment [tal-fattura] ta' rettifika".

23. Kuntrarjament g?al dak li wie?ed jaf jifhem bl-osservazzjonijiet tal-Kummissjoni u tar-Repubblika tal-Portugall, il-qorti tar-rinviju ma tistaqsix jekk it-terminu ta' erba' snin previst fid-dritt nazzjonali huwiex adegwat. Pjuttost, g?andu ji?i ??arat jekk id-dritt g?al tnaqqis tat-totalità tat-taxxa tal-input im?allsa jibdiex di?à mal-e?ekuzzjoni tat-tran?azzjoni (li hawnhekk saret fl-2008), minkejja li l-partijiet ikunu skorrettament assumew pi? tal-VAT iktar baxx u g?aldaqstant il-VAT og?la la hija riflessa fil-prezz u lanqas ma hija indikata fuq il-fattura.

24. Huma prevedibbli biss ?ew? possibbiltajiet f'dan ir-rigward. L-ewwel wa?da hija li t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jin?oloq fl-ammont o??ettivament korrett, indipendentement mill-per?ezzjonijiet tal-partijiet u indipendentement mill-indikazzjoni fuq fattura korrispondenti. Fil-ka? ine?ami dan ikun se?? fl-2008. Jew inkella t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa ji?i limitat fl-ammont tieg?u permezz tal-indikazzjoni konkreta tal-VAT fuq fattura korrispondenti. Hawnhekk dan ikun se?? fl-2008 fir-rigward tar-rata tat-taxxa ta' 5 %, u mhux qabel l-2012 fir-rigward tad-differenza fir-rata tat-taxxa sar-rata ta' 21 %.

25. Nemmen li t-tieni appro?? huwa korrett. Fil-fatt, fil-fehma tieg?i, g?andha ssir distinzjoni bejn, minn na?a, it-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa *meqjus fil-prin?ipju* (ara l-punti 26 *et seq*) u, min-na?a l-o?ra, it-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa *meqjus fl-ammont tieg?u* (ara l-punti 34 *et seq*). E?ami iktar mill-qrib ji?vela li dan huwa wkoll konformi mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar ir-rettifika retroattiva ta' fatturi li jinkludu ?balji mil-lat formali (ara l-punti 53 *et seq*).

2. **It-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa meqjus fil-prin?ipju**

26. Minn qari iktar fid-dettall tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, jirri?ulta li din tal-a??ar prin?ipalment esprimiet ru?ha dwar it-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa *meqjus fil-prin?ipju*

.

27. Skont din il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, id-dritt g?al tnaqqis jag?mel parti integrali mill-mekkani?mu tal-VAT u, b?ala prin?ipju, ma jistax ji?i limitat. Huwa ji?i e?er?itat immedjatament g?at-taxxi kollha li kienu su??etti g?alihom it-tran?azzjonijiet input (7).

28. Fil-fatt, is-sistema ta’ tnaqqis hija inti?a li te?les kompletament lill-imprenditur mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. Is-sistema komuni tal-VAT tfittex, konsegwentement, li tiggarantixxi n-newtralità perfetta fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, ikunu liema jkunu l-g?anijiet jew ir-ri?ultati tag?hom, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu huma stess su??etti g?all-VAT (8).

29. Fir-rigward tal-kundizzjonijiet materjali me?tie?a g?at-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet (9) li mill-Artikolu 168(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jirri?ulta li l-o??etti jew is-servizzi invokati sabiex isir u?u minn dan id-dritt g?andhom jintu?aw b?ala tran?azzjoni tal-output mill-persuna taxxabbli g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet intaxxati tag?ha u li, dawn l-o??etti jew is-servizzi g?andhom ji?u pprovduti minn persuna taxxabbli o?ra fi tran?azzjoni tal-input.

30. Peress li l-Artikolu 168 tad-Direttiva dwar il-VAT ma jimponi ebda kundizzjoni o?ra relatata mal-u?u mill-persuna li tir?ievi l-o??etti jew is-servizzi kkon?ernati, g?andu ji?i konklu? li, sakemm i?-?ew? kundizzjonijiet stipulati fil-punt pre?edenti jkunu ssodisfatti, persuna taxxabbli g?andha, fil-prin?ipju, id-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa (10).

31. Din il-?urisprudenza tissu??erixxi li l-uniku fattur determinanti huwa l-e?ekuzzjoni tal-provvista bejn ?ew? persuni taxxabbli u li l-benefi?jarju tal-provvista ju?a s-servizz li jir?ievi g?all-e?ekuzzjoni ta’ tran?azzjonijiet taxxabbli. Jidher li l-Qorti tal-?ustizzja tittratta l-e?istenza ta’ fattura korretta sempli?ement b?ala formalità. Madankollu, f’din il-?urisprudenza, il-Qorti tal-?ustizzja dejjem esprimiet ru?ha fuq il-prin?ipju nnifsu tat-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, peress li l-ammont tad-dejn fiskali u l-ammont tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input mill-bidu nett ma kinux ikkontestati.

32. Madankollu, il-kwistjoni li g?andha ti?i de?i?a hawnhekk ma tikkon?ernax il-prin?ipju tat-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis i?da *l-ammont* tieg?u, peress li inizjalment kienet ?iet applikata rata tat-taxxa ?baljata. Ma huwiex ikkontestat li l-benefi?jarju tal-provvista (f’dan il-ka? Flexipiso - Pavimentos SA) jista’ jinvoka l-prin?ipju kif ukoll l-ammont tad-dritt g?al tnaqqis ta’ 5 % (11), li kien ?ie miftiehem u m?allas.

33. L-uniku aspett dubju? huwa jekk il-benefi?jarju tal-provvista setax jinvoka wkoll it-tnaqqis tat-taxxa tal-input li jammonta g?al 21 % (12) di?à fl-2008, peress li din kienet effettivament ir-rata tat-taxxa korretta, minkejja li ?-?ew? partijiet la assumew dan u lanqas kienu jaf dan.

3. It-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa meqjus fl-ammont tieg?u

34. G?aldaqstant, g?andu ji?i stabbilit *il-mument tat-tnissil tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa meqjus fl-ammont tieg?u*. G?al dan il-g?an, g?andhom importanza de?i?iva mhux biss id-dispo?izzjoni tal-Artikolu 168 i?da wkoll id-dispo?izzjoni tal-Artikolu 178(a) flimkien mal-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT.

a) L-iskop tal-indikazzjoni tar-rata tal-VAT applikabbli

35. F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar, l-ewwel nett, li skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 tad-Direttiva dwar il-VAT, it-tnaqqis isir globalment billi l-persuna taxxabbli tnaqqas mill-ammont

totali tat-taxxa dovuta g?al perijodu partikolari ta' taxxa l-ammont totali ta' VAT "li fir-rigward tag?ha, matul l-istess perijodu, id-dritt li tnaqqas irri?ulta u hu e?er?itat skond l-Artikolu 178." Minn dan jirri?ulta li d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT g?andu, b?ala prin?ipju, ikun e?er?itat fir-rigward tal-perijodu li matulu, minn na?a, dan id-dritt tnissel u, min-na?a l-o?ra, il-persuna taxxabbli tkun fil-pussess ta' fattura (13).

36. Konsegwentement, g?all-infurzar tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input, l-Artikolu 178(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jassumi l-pussess ta' fattura partikolari. Din il-fattura g?andha tkun in?ar?et skont l-Artikoli 219a sa 240 tad-Direttiva dwar il-VAT. Skont il-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT, din tirrikjedi l-indikazzjoni tal-"ammont ta' VAT li g?andu jit?allas".

37. Permezz tad-dispo?izzjoni tal-Artikolu 178a tad-Direttiva dwar il-VAT, il-le?i?latur jabbina d-dritt sostantiv g?al tnaqqis tal-VAT dovuta mill-benefi?jarju tal-provvista mal-pussess ta' fattura li fiha tkun indikata l-VAT li g?andha tit?allas minnu (14).

38. Minn na?a, is-sens tal-kollegament tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mal-pussess ta' fattura korrispondenti huwa, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à rrilevat, li l-kontenut obbligatorju fuq fattura g?andu jippermetti lill-awtoritajiet tat-taxxa li jikkontrollaw il-?las tat-taxxa dovuta u, fejn ikun applikabbli, l-e?istenza tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa(15). Dan huwa partikolarment kontenut dwar is-su??ett tal-provvista, id-data tal-provvista u l-persuna tal-fornitur.

39. Madankollu, g?al dan il-g?an ma hijiex me?tie?a l-indikazzjoni tal-ammont tal-VAT li g?andu jit?allas. Skont il-li?i, l-ammont tal-VAT li g?andu jit?allas jirri?ulta mill-applikazzjoni tar-rata tat-taxxa u tal-korrispettiv miftiehem. Dan huwa kalkolu matematiku, ibba?at fuq punt ta' li?i (dak tar-rata tat-taxxa), li jista' ji?i kkontrollat fi kwalunkwe waqt mill-awtorità tat-taxxa, anki ming?ajr l-indikazzjoni espli?ita tal-"ammont ta' taxxa dovut" (ji?ifieri, ir-ri?ultat).

40. G?aldaqstant, ir-rekwi?it legali fil-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu jkollu sens u skop li jmur lil hinn minn dan. Fil-fehma tieg?i, dan is-sens u skop huwa li tin?oloq konkordanza bejn it-taxxa dovuta mill-fornitur u t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mill-benefi?jarju tal-provvista.

41. Permezz tal-fattura, il-fornitur jg?arraf lill-benefi?jarju tal-provvista kemm, fil-fehma tieg?u, huwa dovut i?allas VAT lill-Istat u jg?addiha fuq il-benefi?jarju tal-provvista b?ala taxxa indiretta. B'tali fattura, il-benefi?jarju tal-provvista jkun jaf ukoll l-ammont tal-VAT li jkun ?ie impost fuqu jekk huwa j?allas il-fattura. Il-konsegwenza hija li, barra minn hekk, dan ikollu dritt g?al tnaqqis ta' dan l-ammont (biss) – li normalment jikkorrispondi g?all-VAT dovuta mill-fornitur.

b) **It-te?id inkunsiderazzjoni tal-prin?ipju ta' newtralità**

42. Barra minn hekk, din id-dispo?izzjoni sservi wkoll biex timplementa l-prin?ipju ta' newtralità stabbilit fil-le?i?lazzjoni dwar il-VAT. Il-prin?ipju ta' newtralità jikkostitwixxi prin?ipju fundamentali (16) tal-VAT li jirri?ulta min-natura tat-taxxa fuq il-konsum u jinkludi ?ew? ideat ba?i?i.

43. Minn na?a, dan il-prin?ipju jipprekludi li operaturi ekonomi?i li jwettqu l-istess tran?azzjonijiet ji?u ttrattati b'mod differenti fil-kuntest tal-impo?izzjoni tal-VAT (17). Min-na?a l-o?ra, il-prin?ipju ta' newtralità jfisser li, b?ala kollettur tat-taxxa g?an-nom tal-Istat, l-impri?a b?ala prin?ipju g?andha tin?eles kompletament mill-pi? tal-VAT (18) sa fejn l-attività intraprenditorjali stess (fil-prin?ipju) tkun su??etta g?all-VAT (19).

44. Hawnhekk nixtieq nitfa' ?arsa lejn l-idea ta' e?enzjoni. Minn dan jirri?ulta li – kif irrileva wkoll re?entement l-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona (20) – it-tnaqqis tat-taxxa tal-input

im?allsa jittie?ed inkunsiderazzjoni biss jekk fuq il-benefi?jarju tal-provvista tkun fil-fatt ?iet imposta l-VAT. I?da din ma tkunx ?iet imposta fuqu di?à mal-e?ekuzzjoni tal-provvista, i?da biss meta jsir il-?las tal-korrispettiv u tal-VAT inklu?a fih, abba?i ta' fattura li tindika dan l-ammont.

45. Dan jo?ro? bi?-?ar ?afna mill-?urisprudenza pre?edenti tal-Qorti tal-?ustizzja, fejn din kienet g?adha tindika b'mod espli?itu (21) li l-e?er?izzju immedjat tad-dritt g?al tnaqqis jimplika li, b?ala prin?ipju, il-persuni taxxabbli ma jag?mlux ?las u, g?alhekk, ma j?allsux il-VAT, li huma obbligati j?allsu, qabel ma jir?ievu fattura jew dokument ie?or meqjus ekwivalenti, u li ma jistax ji?i kkunsidrat li tran?azzjoni partikolari kienet su??etta g?all-VAT qabel ma tit?allas.

46. Fil-fatt, kemm il-benefi?jarju tal-provvista ?ie su??ett g?all-VAT (jew ser ji?i su??ett g?aliha) jirri?ulta biss meta l-VAT korrispondenti tkun ?iet integrata fil-korrispettiv li l-benefi?jarju g?andu j?allas. I?da jekk fil-korrispettiv tkunx ?iet ikkalkolata l-VAT jo?ro? biss mir-relazzjoni legali li fuqha huwa bba?at u mis-saldu g?all-e?ekuzzjoni tal-korrispettiv, ji?ifieri mill-fattura.

47. Ming?ajr ftehim f'dan is-sens u ming?ajr fattura (korrispondenti g?al dan il-ftehim), il-benefi?jarju tal-provvista ma jistax u ma huwiex ser i?allas il-VAT lill-fornitur. Kif jirrileva korrettament l-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona (22), dan jispjega wkoll id-dispo?izzjoni tal-Artikolu 178 tad-Direttiva dwar il-VAT, li tissu??etta l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa g?all-pussess ta' fattura korrispondenti.

48. Sakemm il-fornitur – b?alma huwa l-ka? hawnhekk – ma jkunx inkluda r-rata standard tat-taxxa u lanqas ma jkun g?addiha fuq il-benefi?jarju tal-provvista permezz tal-korrispettiv (dan kien g?adu ma sarx fl-2008), il-benefi?jarju tal-provvista ma jbatix il-pi? tal-VAT f'dan l-ammont. It-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa qabel dan il-mument ma jeliminax l-impo?izzjoni (23) i?da minflok sempli?ement jirrendiha iktar favorevoli. Il-benefi?jarju tal-provvista jkun jista' jinvoka tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa f'mument li fih il-fornitur bl-ebda mod ma seta' jg?addi fuqu din il-VAT og?la g?aliex ma jkunx jaf biha.

49. G?alhekk, u fuq dan il-punt il-Kummissjoni taqbel mag?na, anki mill-prin?ipju ta' newtralità jirri?ulta li d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa iqum biss fil-portata tal-"ammont ta' VAT li g?andu jit?allas" kif spe?ifikat fuq il-fattura skont il-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT.

50. Is-sinjifikat spe?jali tal-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT, meta mqabbel mal-formalitajiet l-o?ra ta' fattura elenkati fl-Artikolu 226, jo?ro? bi?-?ar ukoll permezz tal-Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT. Il-karatteristika ne?essarja g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mill-benefi?jarju tal-provvista (ji?ifieri, l-"ammont ta' taxxa dovut") twassal g?al dejn fiskali ?uridiku, di?à min?abba l-indikazzjoni tieg?u fil-fattura. Min-na?a l-o?ra – jekk b'mod ?baljat tkun ?iet applikata rata tat-taxxa g?olja wisq – dan ikollu l-konsegwenza li l-ammont imsemmi jkun dovut minkejja li l-benefi?jarju tal-provvista ma jkunx jista' jnaqqas it-taxxa tal-input im?allsa, peress li tkun issemmiet taxxa og?la minn dik dovuta bil-li?i (24). G?aldaqstant, din l-indikazzjoni – li fornitur huwa obbligat iwettaq skont l-Artikolu 220 tad-Direttiva dwar il-VAT – ma g?andhiex biss effett formali i?da wkoll wie?ed sostantiv. Dan l-effett jimmanifesta ru?u kemm fir-rigward tal-fornitur (Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT) kif ukoll, fil-fehma tieg?i, b'mod korrispondenti fir-rigward tal-benefi?jarju tal-provvista (Artikolu 168 flimkien mal-Artikolu 178 tad-Direttiva dwar il-VAT) (25).

51. Barra minn hekk, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali tenfasizza korrettament li te?id inkunsiderazzjoni tad-data tal-provvista tas-servizz (jew tad-data tal-ewwel fattura wara l-provvista tas-servizz) iwassal ukoll g?al restrizzjoni tal-libertà kuntrattwali tal-partijiet. Dawn imbag?ad ikunu obbligati jiddeterminaw (ta?t id-dritt ?ivili) il-prezz finali fit-terminu previst (fid-dritt fiskali) mill-Istat Membru g?all-preskrizzjoni tat-talba g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Inkella, tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mill-benefi?jarju tal-provvista jkun esklu?. Dan ikun ri?ultat stramb g?aliex,

fil-prin?ipju tag?ha, il-le?i?lazzjoni dwar il-VAT torbot ma' pro?essi ekonomi?i, i?da ma hijiex inti?a sabiex tibdilhom.

c) **Konklu?joni**

52. Konsegwentement, it-test, is-sens u l-iskop tal-Artikolu 178(a) flimkien mal-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT u t-te?id inkunsiderazzjoni tal-prin?ipju ta' newtralità jipprekludu li d-dritt g?al tnaqqis tal-ammont tat-taxxa tal-input im?allsa (o??ettivament korrett) jitnissel fil-mument tal-provvista tas-servizz. G?aldaqstant, b'konformità mal-opinjoni tal-Kummissjoni u ta' Biosafe, id-dritt ta' Flexipiso - Pavimentos SA g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa (fir-rigward tal-parti li te??edi l-ammont ta' taxxa, ibba?at fuq rata ta' 5 %, iffatturat) tnissel, l-iktar kmieni, fl-2012, mar-ri?eviment ta' fattura korrispondenti li ssemmi l-VAT dovuta.

4. **Il-?urisprudenza dwar ir-rettifika retroattiva ta' fattura**

53. Din il-konstatazzjoni ma hijiex imdg?ajfa mill-?urisprudenza re?enti tal-Qorti tal-?ustizzja dwar ir-rettifika retroattiva ta' fattura. Huwa minnu li f'dan ir-rigward il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li r-rekwi?iti sostantivi tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa huma dawk li jirregolaw il-ba?i stess u l-portata ta' dan id-dritt, kif previsti fil-Kapitolu 1 tat-Titolu X tad-Direttiva dwar il-VAT, intitolat "Ori?ini u skop tad-dritt ta' tnaqqis". Min-na?a l-o?ra, ir-rekwi?iti pro?edurali tal-imsemmi dritt jirregolaw il-modalitajiet, il-kontroll tal-e?er?izzju tieg?u kif ukoll il-funzjonament tajjeb tas-sistema tal-VAT, b?all-obbligi dwar il-kontabbiltà, il-fatturazzjoni u d-dikjarazzjoni (26).

54. Il-prin?ipju fundamentali ta' newtralità tal-VAT je?i?i li t-tnaqqis tat-taxxa tal-input jing?ata jekk ir-rekwi?iti sostantivi jkunu ssodisfatti, minkejja l-fatt li l-persuni taxxabbli jkunu naqsu milli jissodisfaw ?erti rekwi?iti pro?edurali. G?alhekk, meta l-awtorità tat-taxxa jkollha l-informazzjoni ne?essarja sabiex tistabbilixxi li r-rekwi?iti sostantivi huma ssodisfatti, din ma tistax, fir-rigward tad-dritt tal-persuna taxxabbli li tnaqqas din it-taxxa, timponi kundizzjonijiet supplimentari li jista' jkollhom l-effett li j?ibu fix-xejn l-e?er?izzju ta' dan id-dritt (27).

55. Minn dan il-Qorti tal-?ustizzja tikkonkludi li l-awtorità tat-taxxa ma tistax tirrifjuta d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa g?as-sempli?i ra?uni li fattura ma tissodisfax ir-rekwi?iti mitluba mill-punti 6 u 7 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT, jekk hija g?andha l-informazzjoni kollha sabiex tivverifika li l-kundizzjonijiet sostantivi g?al dan id-dritt huma ssodisfatti (28).

56. Wie?ed g?andu mnejn jiddedu?i minn dan li tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa sa?ansitra jista' ji?i invokat fl-intier tieg?u ming?ajr fattura. Dan g?aliex, fl-a??ar mill-a??ar, fattura hija biss rekwi?it formali. Jekk ikun ?ie stabbilit o??ettivament li huma ssodisfatti r-rekwi?iti sostantivi tal-Artikolu 168 tad-Direttiva dwar il-VAT, in-nuqqas ta' osservanza tar-rekwi?iti formali ma jkunx jista' jipprevjeni tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Madankollu, it-test ?ar tal-Artikolu 178(a) tad-Direttiva dwar il-VAT di?à jipprekludi din il-konklu?joni. Barra minn hekk, anki l-Qorti tal-?ustizzja te?i?i b'mod espli?itu r-rettifika ta' fattura fil-?urisprudenza ??itata (29). G?aldaqstant, la minn din il-?urisprudenza u lanqas mid-Direttiva dwar il-VAT ma jista' ji?i dedott dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa ming?ajr il-pussess ta' fattura.

57. L-unika kwistjoni li tqum hija dik li ji?i stabbilit jekk fattura (hawnhekk tas-sena 2008), li ma ssemmix il-VAT jew issemmi VAT baxxa wisq, tistax titqies b?ala fattura ?baljata fis-sens tal-?urisprudenza ??itata. Ta?t ?erti ?irkustanzi, din imbag?ad tkun tista' ti?i rrettifikata *retroattivament* min?abba ?ball sempli?ement formali, li jista' jew sa?ansitra li g?andu jippermetti ftu? mill-?did retroattiv tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa.

58. F'dan ir-rigward, l-ewwel nett, g?andu ji?i nnotat li d-de?i?jonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja dwar ir-rettifika retroattiva ta' fattura fil-qofol tag?hom kienu jikkon?ernaw sitwazzjonijiet g?alkollox

differenti minn dik ine?ami. Fl-imsemmija kaw?i, id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa kien mog?ti fil-prin?ipju tieg?u u anki dwar l-ammont tieg?u kien hemm qbil bejn il-fornitur u l-benefi?jarju tal-provvista. Konsegwentement, meta r?ieva l-fattura, il-benefi?jarju tal-provvista kien jaf liema ammont ta' VAT kien ser ji?i impost fuqu u liema ammont seta' jnaqqas. Mhux iktar tard mill-?las tal-fatturi bi ?balji formali huwa kien ?ie su??ett g?all-VAT. F'dawn is-sitwazzjonijiet kienu sempli?ement neqsin ?erti dettalji fil-fattura, li madankollu la kienu jikkon?ernaw l-ammont ta' dejn fiskali tal-fornitur u lanqas l-ammont ta' taxxa li kien su??ett g?aliha l-benefi?jarju tal-provvista.

59. Ma jidhirlix li huwa korrett li minn din il-?urisprudenza ji?i dedott li anki l-ammont tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mog?ti fil-prin?ipju jista' jinbidel retroattivament. Kif il-Qorti tal-?ustizzja nnifisha ssostni fil-kaw?a Senatex (30), il-partikolarità f'din il-kaw?a kienet li "Senatex kellha l-fatturi fil-mument tal-e?er?izzju tad-dritt tag?ha g?al tnaqqis tal-VAT u kienet ?allset il-VAT tal-input".

60. G?alhekk, favur il-benefi?jarju tal-provvista – li qabel mal-VAT imsemmija fuq il-fattura, ?allasha u g?aldaqstant ?ie su??ett g?aliha – fil-?urisprudenza tag?ha l-Qorti tal-?ustizzja ppermettiet rettifika (retroattiva) ta' ?balji formali fil-fattura g?al ra?unijiet ta' proporzjonalità (u biex ji?u evitati "penalitajiet") . I?da l-assenza ta' indikazzjoni jew l-indikazzjoni baxxa wisq tal-ammont tal-VAT huma xi ?a?a differenti mill-ommissjoni ta' numru ta' identifikazzjoni tat-taxxa, data ?baljata jew deskrizzjoni ?baljata tas-servizz. Din l-informazzjoni hija de?i?iva biss g?all-finijiet tal-verifika tat-tran?azzjonijiet mill-awtorità tat-taxxa.

61. Min-na?a l-o?ra, kif ?ie rrilevat iktar 'il fuq fil-punti 39 *et seq*, l-ammont ta' VAT imsemmi huwa determinanti g?all-ammont tal-impo?izzjoni fuq il-benefi?jarju tal-provvista u g?aldaqstant g?all-ammont li huwa g?andu ji?i me?lus minnu permezz tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. G?alhekk, kuntrarjament g?all-bi??a l-kbira tal-informazzjoni l-o?ra fuq il-fattura, preskritti mill-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT, il-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT ma jikkostitwixxix rekwi?it sempli?ement formali g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Pjuttost, din l-informazzjoni hija essenzjali sabiex l-impo?izzjoni ta' dejn fiskali (ara l-Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT) titqieg?ed f'konkordanza mat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mill-benefi?jarju tal-provvista. G?alhekk, bdil *a posteriori* tal-"ammont ta' VAT li g?andu jit?allas" ma jistax jipprodu?i effetti retroattivi fis-sens tal-?urisprudenza ??itata tal-Qorti tal-?ustizzja.

62. G?alhekk, i?-?ieda ta' VAT li sa issa ma n?ar?itx fattura g?aliha (ji?ifieri li ma ssemmietx) ma hijiex sempli?ement rettifika ta' ?ball formali. Pjuttost, i?-?ieda hija komparabbli mal-?ru? inizjali ta' fattura. G?aliex anki hawnhekk, il-fornitur jinforma g?all-ewwel darba kemm ser ti?i imposta VAT (supplimentari). Anki l-benefi?jarju tal-provvista jsir jaf g?all-ewwel darba kemm ser ti?i imposta VAT (supplimentari) fuqu fil-kuntest tat-tran?azzjoni, li jkun su??ett g?aliha (b'mod supplimentari) meta j?allas din il-fattura sussegwenti.

63. Din in-natura sostantiva to?ro? bi?-?ar ukoll mir-ra?unament inerenti tad-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 90 u tal-Artikolu 185 tad-Direttiva dwar il-VAT. I?-?ew? dispo?izzjonijiet jirregolaw it-trattament ta' tnaqqis sussegwenti tal-valur taxxabbli. Fuq in-na?a tal-persuna taxxabbli dan ise?? permezz tal-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT u fuq in-na?a tal-persuna intitolata g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa permezz tal-Artikolu 185 tad-Direttiva dwar il-VAT (31). Kif jirri?ulta mill-Artikolu 184 tad-Direttiva dwar il-VAT, ir-regolarizzazzjoni tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa sse?? *ex nunc*. L-istess konklu?joni to?ro? ukoll mill-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT, peress li anki hemmhekk ma jidher l-ebda effett retroattiv fuq id-dejn fiskali e?istenti. Din l-assenza ta' effett retroattiv fil-ka? ta' tnaqqis kunsenswali tal-korrispettiv g?andha tapplika wkoll fil-ka? ta ?ieda kunsenswali *a posteriori* tal-korrispettiv jew sa?ansitra fil-ka? ta' ?ieda unilaterali *a posteriori* tal-korrispettiv min?abba ?ieda fir-rata tat-taxxa (hawnhekk minn 5 % g?al 21 %).

64. Konsegwentement, anki meta tittie?ed inkunsiderazzjoni l-?urisprudenza tal-Qorti tal-

?ustizzja dwar ir-rettifika *a posteriori* ta' fatturi bi ?balji formali, id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jitnissel biss mal-pussess ta' fattura li tindika, g?all-ewwel darba, l-ammont ta' VAT li g?andu jit?allas u t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa g?andu jkun limitat g?al dan l-ammont.

5. **Sunt**

65. L-*e?istenza* ta' fattura li ssemmi b'mod trasparenti l-pi? tal-VAT ma hijiex biss kriterju *formali* i?da element *sostantiv* ne?essarju g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Dan jo?ro? mis-sens u mill-iskop ta' fattura li *inter alia* huwa wkoll li tin?oloq konkordanza bejn id-dejn fiskali u t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Peress li mil-lat sostantiv id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa huwa su??ett g?all-kundizzjoni li persuna taxxabbli ti?i su??etta g?all-VAT (g?aliex tkun di?à ?allsitha flimkien mal-korrispettiv) jew ikollha ti?i su??etta g?all-VAT (g?aliex tkun ftiehmet dwar tali korrispettiv), l-indikazzjoni ta' din l-impo?izzjoni fil-fattura hija obbligatorja.

66. Din l-interpretazzjoni hija l-unika li hija konformi mal-partikolaritajiet tal-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT flimkien mal-Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT u l-Artikolu 90 u l-Artikoli 184 u 185 tad-Direttiva dwar il-VAT.

67. Konsegwentement, id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa f'?ertu ammont jista' jitnissel (u ji?i e?er?itat) biss jekk il-benefi?jarju jkun fil-pussess tal-fattura li tindika ammont ta' VAT korrispondenti. F'din il-pro?edura, dan ma kienx il-ka? qabel l-2012.

68. G?aldaqstant, ma huwiex me?tie? li ti?i de?i?a l-kwistjoni diskussa fid-dettall mir-Repubblika tal-Portugall, dwar it-tul ta' ?mien li matulu jista' ji?i invokat tali dritt skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali. Hawnhekk ma jidhirx li je?istu indikazzjonijiet li t-terminu ta' erba' snin mill-pussess tal-fattura bl-ammont tal-VAT og?la, kif previst fid-dritt nazzjonali, jista' ji?i kkontestat fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni.

C. **Fuq it-tieni domanda**

69. Fid-dawl tar-risposta po?ittiva mog?tija g?all-ewwel domanda, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

70. Barra minn hekk, il-kwistjoni tar-rifjut mill-akkwirent li j?allas il-korrispettiv hija kwistjoni tad-dritt ?ivili, li r-risposta tag?ha ma tirri?ultax mid-Direttiva dwar il-VAT. Jekk akkwirent, li ma jistax jibqa' je?er?ita d-dritt tieg?u li jnaqqas it-taxxa tal-input im?allsa, ikollux xorta wa?da j?allas *a posteriori* dan l-ammont jekk, meta ?ie konklu? il-kuntratt, i?-?ew? partijiet assumew, b'mod kunsenswali, rata tat-taxxa wisq baxxa, hija kwistjoni li g?andha ti?i de?i?a mill-interpretazzjoni kuntrattwali, b'te?id inkunsiderazzjoni ta?-?irkustanzi kollha tal-ka? individwali. Mill-Artikolu 73 tad-Direttiva dwar il-VAT jista' ji?i dedott biss li l-VAT hija parti integrali mill-korrispettiv miftiehem inizjalment. Jekk u f'liema portata g?andu ji?i adattat *aposteriori* dan il-korrispettiv miftiehem inizjalment hija primarjament kwistjoni ta' tqassim kuntrattwali tar-riskji bejn il-partijiet kontraenti.

VI. **Konklu?joni**

71. G?aldaqstant, nipproponi li ting?ata r-risposta li ?ejja g?at-talba g?al de?i?joni preliminari tas-Supremo Tribunal de Justiça (qorti suprema, il-Portugall):

Skont l-Artikolu 168(a) flimkien mal-Artikolu 178(a) u mal-punt 10 tal-Artikolu 226 tad-Direttiva dwar il-VAT, id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa fl-ammont li jikkorrispondi g?all-ammont tal-VAT li g?andu jit?allas kif imsemmi f'fattura jitnissel biss mar-ri?eviment ta' tali fattura. I?-?ieda (rettifika) *a posteriori* tal-ammont ta' VAT li g?andu jit?allas f'fattura mibdula ma twassalx g?at-tnissil retroattiv tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Konsegwentement, id-

dispo?izzjonijiet tad-Direttiva dwar il-VAT jipprekludu le?i?lazzjoni li tipprovdi li, f'ka? b?al dak inkwistjoni, it-terminu stabbilit g?at-tnaqqis ta' din it-taxxa supplimentari jibda jiddekorri minn meta tin?are? il-fattura inizjali.

1 Lingwa ori?inali: il-?ermani?.

2 Kaw?a C?533/16 – Volkswagen AG.

3 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 – Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:690).

4 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691).

5 ?U 2006, L 347, p. 1.

6 Sentenzi tas-17 ta' Settembru 2014, Cruz & Companhia (C?341/13, EU:C:2014:2230, punt 32), tat-30 ta' April 2014, Pfleger *et* (C?390/12, EU:C:2014:281, punt 26), tat-22 ta' ?unju 2010, Melki u Abdeli (C?188/10 u C?189/10, EU:C:2010:363, punt 27), u tat-22 ta' Jannar 2002, Canal Satélite Digital (C?390/99, EU:C:2002:34, punt 19).

7 Sentenzi tal-21 ta' Settembru 2017, SMS group (C?441/16, EU:C:2017:712, punt 39), tat-22 ta' ?unju 2016, Gemeente Woerden (C?267/15, EU:C:2016:466, punt 31), tat-22 ta' Di?embru 2010, Dankowski (C?438/09, EU:C:2010:818, punt 23), u tal-15 ta' Lulju 2010, Pannon Gép Centrum (C?368/09, EU:C:2010:441, punt 37).

8 Sentenzi tal-21 ta' Settembru 2017, SMS group (C?441/16, EU:C:2017:712, punt 40), tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691, punt 27), tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:690, punt 39), tat-22 ta' Marzu 2012, Klub (C?153/11, EU:C:2012:163, punt 35), u tat-22 ta' Di?embru 2010, Dankowski (C?438/09, EU:C:2010:818, punt 24).

9 Digriet tat-12 ta' Jannar 2017, MVM (C?28/16, EU:C:2017:7, punt 28), u sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691, punt 28), tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:690, punt 40), u tat-22 ta' ?unju 2016, Gemeente Woerden (C?267/15, EU:C:2016:466, punt 34); ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Ottubru 2015, PPUH Stehcemp (C?277/14, EU:C:2015:719, punt 28) u l-?urisprudenza ??itata.

10 Sentenza tat-22 ta' ?unju 2016, Gemeente Woerden (C?267/15, EU:C:2016:466, punt 35).

11 Fid-dawl tal-Artikolu 73 tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa iktar pre?i? li wie?ed jitkellem dwar 5/105 tal-korrispettiv miftiehem.

12 Fid-dawl tal-Artikolu 73 tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa iktar pre?i? li wie?ed jitkellem dwar 21/121 tal-korrispettiv miftiehem.

13 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691, punt 35), ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' April 2004, Terra Baubedarf-Handel (C?152/02, EU:C:2004:268, punt 34).

14 Ara, f'dan is-sens, il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Campos Sánchez?Bordona fil-kaw?a Volkswagen (C?533/16, EU:C:2017:823, punt 60).

15 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos

(C?516/14, EU:C:2016:690, punt 27); ara wkoll il-konklu?jonijiet tieg?i fil-kaw?a Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:101, punti 30, 32 u 46).

16 Fis-sentenza tag?ha tat-13 ta' Marzu 2014, Malburg (C?204/13, EU:C:2014:147, punt 43) il-Qorti tal-?ustizzja titkellem dwar prin?ipju ta' interpretazzjoni.

17 Sentenzi tas-16 ta' Ottubru 2008, Canterbury Hockey Club u Canterbury Ladies Hockey Club (C?253/07, EU:C:2008:571, punt 30), tas-7 ta' Settembru 1999, Gregg (C?216/97, EU:C:1999:390, punt 20), u tal-11 ta' ?unju 1998, Fischer (C?283/95, EU:C:1998:276, punt 22).

18 Sentenzi tat-13 ta' Marzu 2008, Securenta (C?437/06, EU:C:2008:166, punt 25), u tal-1 ta' April 2004, Bockemühl (C?90/02, EU:C:2004:206, punt 39).

19 Sentenzi tat-13 ta' Marzu 2014, Malburg (C?204/13, EU:C:2014:147, punt 41), tal-15 ta' Di?embru 2005, Centralan Property (C?63/04, EU:C:2005:773, punt 51), tal-21 ta' April 2005, HE (C?25/03, EU:C:2005:241, punt 57) u l-konklu?jonijiet tieg?i fil-kaw?a Centralan Property (C?63/04, EU:C:2005:185, punt 25).

20 Konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona fil-kaw?a Volkswagen (C?533/16, EU:C:2017:823, punt 64).

21 Sentenza tad-29 ta' April 2004, Terra Baubedarf-Handel (C?152/02, EU:C:2004:268, punt 35).

22 Konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona fil-kaw?a Volkswagen (C?533/16, EU:C:2017:823, punti 58 *et seq*).

23 Ara, f'dan ir-rigward, l-istess opinjoni tal-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona fil-kaw?a Volkswagen (C?533/16, EU:C:2017:823, punt 64).

24 Sentenza tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken (C?35/05, EU:C:2007:167, punt 23), u tat-13 ta' Di?embru 1989, Genius (C?342/87, EU:C:1989:635, punt 15).

25 F'dan is-sens, ara wkoll il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Campos Sánchez-Bordona fil-kaw?a Volkswagen (C533/16, EU:C:2017:823, punt 67).

26 Sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, Astone (C?332/15, EU:C:2016:614, punt 47); ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Di?embru 2014, Idexx Laboratories Italia (C?590/13, EU:C:2014:2429, punti 41 u 42 u l-?urisprudenza ??itata).

27 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:690, punt 42), tad-9 ta' Lulju 2015, Salomie u Oltean (C?183/14, EU:C:2015:454, punti 58 u 59); ara wkoll, f'dan is-sens, minkejja li f'ka? ta' inver?joni tad-dejn fiskali, is-sentenza tal-21 ta' Ottubru 2010, Nidera Handelscompagnie (C?385/09, EU:C:2010:627, punt 42), u s-sentenza tal-1 ta' Marzu 2012, Kopalnia Odkrywkowa Polski Trawertyn P. Granatowicz, M. W?siewicz (C?280/10, EU:C:2012:107, punt 43), ikkunsidrata wkoll mill-perspettiva tal-inver?joni tad-dejn fiskali.

28 Sentenza tal-15 ta' Settembru 2016, Barlis 06 - Investimentos Imobiliários e Turísticos (C?516/14, EU:C:2016:690, punt 43).

29 Fis-sentenza tag?ha tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691, punt 39) il-Qorti tal-?ustizzja espressament titbieg?ed mis-sentenza tag?ha tad-29 ta' April 2004, Terra Baubedarf-Handel (C?152/02, EU:C:2004:268, punt 38) billi tispe?ifika li hemmhekk ma kinitx

mog?tija fattura, filwaqt li fis-sentenza Senatex kienet mog?tija fattura li kienet t?allset bil-VAT inklu?a.

30 Sentenza tal-15 ta’ Settembru 2016, Senatex (C?518/14, EU:C:2016:691, punt 39).

31 Ara, dwar ir-relazzjoni bejn dawn id-dispo?izzjonijiet, il-konklu?jonijiet tieg?i fil-kaw?a Di Maura (C?246/16, EU:C:2017:440, punt 27) u l-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Saugmandsgaard Øe fil-kaw?a T ? 2 (C?396/16, EU:C:2017:763, punti 56 *et seq*).